

Guia de gestió de la Declaració d'Absència de conflicte d'Interès (DACI)

Introducció

1. Què és la DACI?

La Declaració de conflicte d'interessos és una actuació obligatòria per als òrgans gestors de projectes finançats o a finançar pel Fons Next Generation UE (article 6 de l'Ordre 1030/2021).

2. Normativa.

En aquests moments hi ha vigent l'Ordre HFP/1030/2021 i l'Ordre HFP/55/2023 en les quals es tracta els documents DACI a signar.

- El model de DACI de l'Ordre HFP/1030/2021 es manté vigent per al personal a nivell intern que intervingui amb la seva signatura en algun punt de la gestió del projecte finançat amb fons Next Generation (NGEU), però sense capacitat decisòria.
- El model de declaració que han de signar les terceres persones que intervinguin en la gestió del projecte (contractistes, subcontractistes, beneficiaris de subvencions) és el contingut a l'Annex IV.C de l'Ordre HFP/1030/2021. No obstant, la Generalitat ha aprovat un model de DACI per tercers actualitzat que recomanem signar, per tal de ser el màxim garantistes possible.
- El model de DACI de l'Ordre HFP/55/2023 és d'aplicació a les persones que a nivell intern intervinguin en els procediments de disposició de fons NGEU amb capacitat decisòria segons s'indica en l'article 3.1. Per aquests, es farà la comprovació a MINERVA:
 - Òrgan de contractació unipersonal.
 - Membres de l'òrgan de contractació col·legiat.
 - Membres de l'òrgan col·legiat d'assistència a l'òrgan de contractació o mesa.

i, en subvencions:

- Òrgan competent per a la concessió.
- Membres dels òrgans col·legiats de valoració de sol·licituds.

Guia de gestió de la declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) en procediments de disposició de Fons NextGenerationEU

1. Objecte

Les presents Instruccions de gestió tenen per objecte definir el procediment a seguir per a la subscripció d'una declaració d'absència de conflicte d'interessos (en endavant DACI) per part aquelles persones que intervenen en els procediments de contractació, subvenció, encàrrec a mitjans propis o d'altres procediments pels quals s'aprova l'execució de despesa vinculada a subprojectes finançats amb Fons NGUE, de conformitat amb l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (en endavant PRTR).

2. Àmbit d'aplicació

Aquestes Instruccions de gestió són d'aplicació a l'Ajuntament de i als ens del seu sector públic.

3. Concepte de conflicte d'interessos i fonament normatiu

D'acord amb l'article 61 del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió, s'entén que hi ha conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions de les persones que intervenen en l'execució del pressupost incloses les autoritats, es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

A efectes i de conformitat amb l'article 6.2 de l'Ordre 1030/2021 cal atendre's a l'esmentat concepte de conflicte d'interessos pel que fa la gestió de Fons NGUE, sens perjudici de tenir en compte que, a nivell estatal, l'article 64.2 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), disposa que el conflicte d'interessos abastarà, almenys, qualsevol situació en què el personal al servei de l'òrgan de contractació que, a més, participi en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el resultat, tingui directa o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pugui semblar que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació.

En la mateixa línia, l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP) regula les causes d'abstenció relatives al conflicte d'interessos i, l'article 24 els casos de recusació de les autoritats i el personal al servei de les administracions.

Específicament en quant al personal, l'article 53 del Reial Decret Legislatiu 5/2015, del 30 d'octubre, pel que s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (TREBEP) entre els principis ètics d'obligada subjecció, preveu l'abstenció en cas d'interès personal o risc de plantejar conflicte d'interessos.

Pel que fa els electes, l'article 26 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de Transparència, accés a la informació pública i bon govern preveu que “desenvoluparan la seva activitat amb plena dedicació amb el màxim respecte a la normativa reguladora de les incompatibilitats i els conflictes d'interessos.”

L'article 55.1.d) de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de Transparència, accés a la informació pública i bon govern estableix que els alts càrrecs han d'actuar d'acord amb “la imparcialitat en la presa de decisions, amb garantia de les condicions necessàries per a una actuació independent i no condicionada per conflictes d'interessos”.

El Pla Antifrau de l'Ajuntament de defineix el concepte de la següent manera, seguint el què s'estableix a l'Annex IIIC de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència:

CONFLICTE D'INTERESSOS: existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

Atenent a la situació que motivaria el conflicte d'interessos, pot distingir-se entre:

Conflicte d'interessos aparent: es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).

Conflicte d'interessos potencial: sorgeix quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que haguessin d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.

Conflicte d'interessos real: implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en què l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari, implicaria un conflicte entre les obligacions contretes en sol·licitar l'ajuda.

4. Declaració d'absència de conflicte d'interessos

D'acord amb l'article 6 de l'Ordre 1030/2021, la subscripció d'una DACI és una actuació obligatòria per als òrgans gestors de projectes finançats o a finançar pel Fons NGUE del PRTR.

En concret, segons amb el marc jurídic aplicable, la DACI és la declaració que hauran de subscriure els qui participin en els procediments d'execució dels esmentats Fons, ja sigui per a la tramitació d'un contracte, subvenció o qualsevol altra disposició econòmica d'aquests, per posar de manifest que en la seva persona no concorre cap conflicte d'interessos en els termes que es defineix a l'article 61.3 del Reglament UE, Euratom 2018/1046 i normativa concordant.

Així mateix, la subscripció d'una DACI és un instrument de prevenció del Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament de

5. Model de DACI

El model de DACI a utilitzar per l'Ajuntament de i ens del seu sector públic és el que figura a l'annex IV.A de l'Ordre 1030/2021, en la seva versió traduïda al català i amb la identificació de l'expedient que es tramiti.

D'altra banda, pel personal amb capacitat decisòria, caldrà utilitzar el model de l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtic del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el PRTR.

6. Signataris de la DACI

L'obligatorietat de subscriure una DACI, es concreta a l'article 6.5.i) de l'Ordre 1030/2021 i a l'annex III.C.1, apartats b) i d).i.B, per aquells que participen en els procediments d'execució del PRTR.

6.1. Personal de l'Ajuntament

Pel que fa al personal de l'Ajuntament de obligat a presentar la DACI, ho seran totes aquelles persones que, amb independència de la seva relació de treball (funcionarial o laboral, de caràcter indefinit o bé temporal) signin qualsevol document de l'expedient del projecte NGEU (informes, propostes de resolució, certificacions, factures, etc.) o bé que participin en qualsevol òrgan col·legiat d'aquell procediment (siguin procediments de contractació, de subvencions, convenis, de selecció de personal destinat a projectes NGUE).

També estan obligats a presentar la DACI tots els empleats públics que formin part de la Unitat de Seguiment i del Comitè Antifrau (siguin signataris de documents o no), en relació als projectes NGEU.

Pel que fa la resta d'intervinents en els procediments que realitzin tasques però que no siguin, rebran formació específica i preceptiva en matèria de conflicte d'interessos.

Pel que fa als electes obligats a presentar la DACI, ho seran totes aquelles persones que signin propostes i/o d'altres documents vinculats al projecte NGEU, i/o bé que participin en qualsevol òrgan col·legiat que adopti decisions/resolucions en el marc d'aquell expedient.

6.2. Contractistes i subcontractistes

L'obligació de presentar-la estarà recollida en la documentació contractual, obligació que es preveurà com a essencial.

6.3. Beneficiàries de subvencions, entitats col·laboradores i altres tercers

L'obligació de presentar-la estarà recollida a les bases i/o a la convocatòria de les subvencions, amb independència que es tracti de persones físiques, jurídiques o bé d'administracions públiques.

6.4. Tercers que formalitzin convenis de col·laboració

Es sol·licitarà als tercers que formalitzin convenis de col·laboració amb l'Ajuntament de i els seus organismes que presentin les DACI d'aquelles persones que signin qualsevol document de l'expedient del projecte NGEU o bé que participin en qualsevol òrgan col·legiat d'aquell procediment.

7. Procediment per a la subscripció de la DACI

7.1. Inici del procediment

La unitat de l'Ajuntament que gestioni una subvenció atorgada en el marc del PRTR i inici un procediment de disposició dels fons concedits, haurà de procurar que totes les persones que d'acord amb l'apartat 6 d'aquestes instruccions son signataris de la DACI, compleixin amb l'obligació de signar-la.

Sens perjudici de l'anterior, cada unitat serà únicament responsable de l'obtenció de la DACI.

La unitat promotora comunicarà (mitjançant correu electrònic) a la resta d'unitats que intervinguin en l'expedient, que aquest implica la disposició de Fons NGEU.

7.2. Moment de signatura de la DACI

La DACI se signarà per les persones previstes en l'apartat 6 anterior, una única vegada, malgrat intervinguin mitjançant la seva signatura en més d'una ocasió en l'expedient.

L'anterior, és sens perjudici que, d'acord figura en el text de la mateixa declaració, la persona signatària hagi de posar formalment en coneixement de la seva unitat de qualsevol circumstància que alteri el contingut de la DACI.

Excepcionalment, es podrà requerir la DACI es presenti més d'una única vegada al llarg del projecte.

7.3. Document DACI i tramitació

La DACI s'incorporarà signada electrònicament a l'expedient d'aprovació de la disposició de Fons NGEU (contracte, conveni, subvenció o similars).

7.4. Subscripció de la DACI en òrgans col·legiats

Els òrgans col·legiats que es veuen vinculats a la subscripció d'una DACI són la mesa de contractació, l'òrgan de valoració en contractes i subvencions i la junta de govern, quan aquesta sigui l'òrgan competent per aprovar la resolució de l'expedient.

En el moment de fer la convocatòria, la unitat que l'envii informarà als membres que aquella sessió tractarà (entre d'altres, si és el cas) la disposició de Fons NGEU i que, per aquest motiu, els integrants de la mesa o òrgan hauran de subscriure una DACI.

La subscripció de la DACI podrà ser feta mitjançant la lectura, a l'inici de la sessió, de la declaració (DACI) per part de la persona que exerceixi les funcions de secretaria de l'òrgan o mesa i amb manifestació verbal de la seva subscripció per part dels seus membres, deixant-ne constància expressa a l'acta de la sessió per part del secretari/secretària.

7.5. Signatura de la DACI per tercers

Qualsevol tercer vinculat a l'execució d'una subvenció atorgada a l'Ajuntament de provinent del PRTP estarà obligat a respectar el Pla de Mesures Antifrau de l'Ajuntament i a la signatura d'una DACI. Així es farà constar en els plecs de clàusules que regulin la contractació, en les bases de la convocatòria de la subvenció o en document assimilable a aquests si l'expedient fos un altre.

Aquesta obligació es preveurà com a essencial, amb penalitat resolutòria per a la falta de compliment.

Contractista

Per obtenir la DACI del contractista, la unitat que aprova el contracte en demanarà la seva aportació en el moment que requereixi al futur adjudicatari la presentació de la documentació justificativa d'acord preveu l'article 150.2 LCSP.

La DACI serà un dels documents a presentar dins del termini de deu dies hàbils, a comptar des del següent a aquell en què el licitador hagi rebut el

requeriment, amb les conseqüències que preveu l'esmentat article 150.2 LCSP.

Aquesta unitat que aprova el contracte incorporarà la DACI o DACIS del contractista a l'expedient i serà la responsable, previ a l'adjudicació del contracte, de comprovar que efectivament figuren a l'expedient totes les DACI dels signataris previstos a l'apartat 6 d'aquestes instruccions.

Subcontractistes

Si els subcontractistes es coneixen en el moment d'adjudicar el contracte, es procedirà a obtenir la DACI igual que en el supòsit del contractista.

En cas que es desconeguin els subcontractistes en el moment d'adjudicar el contracte, serà la unitat promotora del contracte qui haurà d'obtenir la DACI o DACIS d'aquells.

La DACI haurà d'estar signada i aportada pel/per la representant legal del subcontractista abans de la formalització del subcontracte.

La unitat promotora del contracte incorporarà la DACI o DACIS dels subcontractistes a l'expedient.

Beneficiàries de subvencions i altres tercers

La unitat promotora de la subvenció o altra disposició econòmica, serà la responsable d'obtenir la DACI dels tercers amb qui tingui relació per a l'execució del subprojecte.

La DACI haurà d'estar signada i aportada pel/per la representant legal del tercer a ser possible abans de l'acte d'adjudicació i, en qualsevol cas, de manera immediatament prèvia però en unitat d'acte, a la formalització de l'acceptació.

La unitat promotora incorporarà la DACI o DACIS dels tercers a l'expedient.

7.6. Comunicació de les DACI a la Unitat de Seguiment i a la Direcció de Recursos Humans. Inclusió de la informació al sistema MINERVA

Les DACI presentades s'hauran de comunicar a la Unitat de Seguiment del Pla Antifrau i a la Direcció de Recursos Humans en el termini de 10 dies des de la seva presentació qui elaborarà un registre únic de DACI.

La Unitat de Seguiment inclourà les DACI's al sistema MINERVA (AEAT).

7.7. Procediment a seguir en el cas de detecció d'una bandera

El procediment a seguir serà el que es detalla a l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener.

